

DOORDACHT PASSEND LESMODEL GROOT SUCCES OP TIJL UILENSPIEGELSCHOOL

De Tijn Uilenspiegelschool is een basisschool met zo'n 300 enthousiaste en leergierige leerlingen in Amsterdam Bos en Lommer', vertelt directeur Jessica Idsinga. 'Onze school heeft, zoals dat heet een 'hoog leerlinggewicht'. Toen Jessica als directeur aan de slag ging, was er een enorm lerarentekort. Er is fors ingezet op het werven van nieuwe collega's. Dat is heel goed gelukt.

Een nieuw instructiemodel

'Begin vorig jaar zijn we met een hele nieuwe samenstelling van collega's aan de slag gegaan', vertelt Jessica. 'Met elkaar hebben we een nieuwe start gemaakt met doorlopende leerlijnen en het Doordacht Passend Lesmodel van de CED-Groep. Ik kende deze organisatie al door mijn eigen ervaring met de training 'Opbrengstgericht werken in 4D (OGW4D)', waar DPL ook kort aan bod kwam. Toen ik me erin verdiepte, kwam ik erachter dat het behoorlijk lijkt op het EDI-instructiemodel, mét wat extra verdieping en mooie toevoegingen. Zoals de coöperatieve werkvormen en technieken uit Teach like a Champion. Geen totale ommezwaai dus maar voortborduren op iets wat voor de leerkrachten op onze school bekend is. Dat leek me wel wat. Een nieuw instructiemodel, zodat we met al die nieuwe leerkrachten vanuit totaal andere achtergronden, de puntjes op de i kunnen gaan zetten.'

'Als je DPL eenmaal in de vingers hebt, dan gaat het vanzelf. En ik moet zeggen, de leerkrachten zijn heel enthousiast.'

Jessica Idsinga, directeur Tijn Uilenspiegelschool, Amsterdam

Pakkende start

In september van vorig schooljaar zijn de bijeenkomsten begonnen en in mei was fase vier afgerond. Jessica: 'Tussendoor hebben we nog een aantal klassenbezoeken vanuit de CED-Groep gehad en zijn we dus echt met het model aan de slag. Als je iets verandert dan duurt het altijd even voor je het in de vingers hebt. Je les ombouwen naar een DPL-les, dat gaat niet vanzelf. Daar moet je in het begin echt even over nadenken en er ervaring in opbouwen. Maar als je het eenmaal in de vingers hebt, dan gaat het vanzelf. En ik moet zeggen, de leerkrachten zijn heel enthousiast. Ze zien dat de betrokkenheid van de leerlingen wordt vergroot als ze de coöperatieve werkvormen toepassen. In plaats van achterover hangen en consumeren, zijn ze nu veel meer actief betrokken bij de les. Het zorgen voor die pakkende start en een intro dat écht aansluit bij wat volgt, helpt daar echt bij.'

Niet te veel doelen in één les

'Die "pakkende start" is voor ons echt wel het sleutelwoord bij DPL,' zegt Jessica. 'Bij veel methoden is het lesdoel wat minder kindgericht of niet concreet genoeg. Hoe zorg je dat je de les zo inricht dat het ook echt aansluit bij het doel?

En dat je er niet allemaal andere dingen bij betreft die daar eigenlijk geen betrekking op hebben. Dat kan ook betekenen dat je onderdelen weglaat uit je les. Of dat je de les opknipt in twee kortere lessen. Het gaat erom dat je niet te veel doelen in één les stopt.'

Collegiale consultatie

Natuurlijk vergt het wel veel training en oefening. 'In één keer alle lessen op deze manier invullen, is best veel', zegt Jessica. 'Daarom hebben we met elkaar als tussendoel afgesproken, dat het al een hele winst is als we in elk geval allemaal een les op deze manier invullen. Bijvoorbeeld rekenen of taal. Daarnaast hebben we bedacht dat iedere leerkracht een collega kiest. Iemand van wie je zelf denkt dat je er wat van kunt leren. Tot de zomer gaan de maatjes bij elkaar kijken en geven ze elkaar feedback.'

Veel effectiever

Maar het allerbelangrijkst zijn uiteraard de leerlingen zelf. 'Voorheen, als ik lesbezoeken deed', vertelt Jessica, 'zag ik vaak dat kinderen niet actief betrokken waren bij de les. Ze hingen een beetje in de banken. Ze luisterden wel netjes maar ze werden niet echt aangezet om zelf actief aan de slag te gaan. Pas als de werkboekjes opengingen, begon de verwerking. Maar als je al tijdens de instructie actief betrokken bent, is dat natuurlijk veel effectiever. En dat gebeurt nu wél. Dankzij DPL. Dat verschil is echt goed te zien. Het leerdoel is nu vaak al behaald tijdens de instructie. De verwerking is alleen nog een soort check.' Wat Jessica daarnaast opvalt, is dat leerkrachten dankzij DPL veel meer zelf nadenken over wat hun klas nodig heeft. 'Ze volgen niet klakkeloos de methode maar ze zien in dat het soms beter is als je net even buiten het boekje denkt als dat beter aansluit. De methode wordt dus meer een middel dan een doel. DPL geeft ze meer zelfvertrouwen.'

DPL geeft handvatten en legt routines vast

CED-adviseur en trainer Renée Stapper kwam in contact met de Tijn Uilenspiegelschool. 'Het team wilde graag meer structuur en verdieping in de lessen en als team stappen zetten met behulp van DPL', vertelt ze. 'Een aantal collega's was al bekend met EDI en Teach Like a Champion. DPL geeft de mogelijkheid om het lesgeven te verdiepen.

'Als leerlingen al tijdens de instructie actief betrokken zijn, is dat natuurlijk veel effectiever. En dat gebeurt nu, dankzij DPL.'

Jessica Idsinga, directeur Tijn Uilenspiegelschool, Amsterdam

'Om leerkrachten ook zelf te laten ervaren hoe sommige dingen werken, hebben we de trainingsbijeenkomsten zo veel mogelijk volgens DPL voorbereid.'

Renée Stapper, innovatie- en organisatieadviseur

Omdat jonge kinderen zich anders ontwikkelen, is gekozen voor ondersteuning door een jonge kind-specialist. Om leerkrachten ook zelf te laten ervaren hoe sommige dingen werken, hebben we de bijeenkomsten zo veel mogelijk volgens DPL voorbereid. Dus starten met een 'haak', terugkijken op de afgelopen periode, duidelijke doelen stellen en daarmee aan de slag gaan.'

Activeren en betrekken

'Belangrijk bij DPL is activeren en betrekken,' vervolgt Renée. Dit heb ik ook zoveel mogelijk in de trainingen terug laten komen. Van stukje theorie, naar overleggen, de link naar de praktijk maken en soms oefenen. Zo hebben de leerkrachten in de laatste bijeenkomst bijvoorbeeld zichzelf gefilmd en dit in kleine groepjes uitgewisseld. Op deze manier is er ruimte om te overleggen, elkaar te inspireren en in gesprek te gaan over verschillende elementen van DPL.'

'Zo doen wij het op Tijn Uilenspiegel'

Renée besluit: 'Daarnaast is een aantal lesbezoeken gepland. Hoewel dat voor veel leerkrachten best een 'ding' is -er komt toch iemand mee kijken- waren het prettige gesprekken over waar je als leerkracht trots op bent en wat een volgende stap zou kunnen zijn. Het team was echt enthousiast om aan de slag te gaan met verschillende elementen. DPL heeft handvatten gegeven voor het inrichten van de lessen. Dit heeft geleid tot het ontwikkelen van een doorgaande lijn met 'zo doen wij het op Tijn Uilenspiegel'. Dat helpt voor het vastleggen van bepaalde routines. Als kinderen in de onderbouw al weten hoe een 'draai en praat' werkt, kunnen ze dit in de middenbouw zonder veel uitleg toepassen.'

Wil jij het leerrendement in jouw groep verhogen?

De CED-Groep ondersteunt je graag om goed te leren werken met het Doordacht Passend Lesmodel. Lees meer: <https://www.cedgroep.nl/advies/instructiemodellen>